

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે

આર/સ્પેશ્યલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૫૫૭૨/૨૦૨૧

સાથે

આર/સ્પેશ્યલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૫૬૩૪/૨૦૨૧

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી એમ. કે. ઠક્કર

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા.	ના.

=====

ગુજરાત જળ સંસાધન વિકાસ કોર્પોરેશન લિમિટેડ કોર્પોરેશન

વિરુદ્ધ

વિરાજી અનારજી ઠાકરડા

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી ડી જી ચૌહાણ (૨૧૮)

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ માટે રોનક ડી ચૌહાણ (૭૭૦૯)

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી પી એચ પાઠક (૬૬૫)

સામાવાળા(ઓ) નં. ૧ માટે સુશ્રી રીના એમ કામાણી (૬૦૦૭)

=====

કોરમ : માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી એમ. કે. ઠક્કર

તારીખ: ૧૭/૦૨/૨૦૨૫

મૌખિક ચુકાદો

૧. આ અપીલોમાં ઉપસ્થિત કરવામાં આવેલ મુદ્દો સમાન હોવાથી, તેઓનો સામાન્ય ચુકાદા દ્વારા નિર્ણય કરવામાં આવી રહ્યો છે. સ્પેશ્યલ સિવિલ

એપિલકેશન નં. ૫૫૭૨/૨૦૨૧ ની હકીકતો ન્યાયનિર્ણયના હેતુ માટે લેવામાં આવી છે.

૨. વર્તમાન અરજી ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ અને ૨૨૭ હેઠળ વિદ્વાન લેબર કોર્ટ, મહેસાણા દ્વારા રિકવરી એપિલકેશન નં. ૨૦/૨૦૧૬ માં પસાર કરવામાં આવેલ હુકમને પડકારવા માટે દાખલ કરવામાં આવી છે, જેના દ્વારા વિદ્વાન લેબર કોર્ટે ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ડિસ્પ્યુટ્સ એક્ટ, ૧૯૪૭ ની કલમ ૩૩-સી(૨) હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી અરજી મંજૂર કરી છે અને અરજદારને અરજી દાખલ કર્યાની તારીખ એટલે કે ૨૩.૦૮.૨૦૧૬ થી રકમની વસૂલાત થાય ત્યાં સુધી ૬% વ્યાજ સાથે રજાના રોકડ રૂપાંતરણ (લીવ એન્કેશમેન્ટ) ના લાભ પેટે રૂ. ૨,૪૦,૩૭૨/- ચૂકવવાનો નિર્દેશ આપ્યો છે.

૩. વર્તમાન કેસના નિકાલ માટે જરૂરી હકીકતો નીચે મુજબ છે:

૩.૧ સામાવાળા ઓપરેટર તરીકે ફરજ બજાવતા હતા અને તેઓ ૩૦.૦૬.૨૦૧૫ ના રોજ વયનિવૃત્તિની ઉંમરે પહોંચવા પર નિવૃત્ત થયા હતા અને નિવૃત્તિ સમયે, તેઓ રૂ. ૨૪,૨૮૦/- નો માસિક પગાર મેળવી રહ્યા હતા. સર્વિસ બુકમાં દર્શાવેલ ૨૯૪ દિવસની રજાઓના રોકડ રૂપાંતરણનો દાવો કરતી રિકવરી

એપ્લિકેશન સામાવાળા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવી છે. સામાવાળા દ્વારા એવો દાવો કરવામાં આવ્યો છે કે તારીખ ૧૭.૧૦.૧૯૮૮ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલ ઠરાવ મુજબ, તેઓ ૧૦ વર્ષની સેવા પૂર્ણ થવા પર રજાના રોકડ રૂપાંતરણના લાભ માટે હકદાર છે, જોકે, તે આપવામાં આવ્યો ન હતો અને તેથી, ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ડિસ્પ્યુટ્સ એક્ટ, ૧૯૪૭ ની કલમ ૩૩-સી(૨) હેઠળ રિકવરી એપ્લિકેશન દાખલ કરવામાં આવી હતી. વર્તમાન અરજદાર વિદ્વાન કોર્ટ સમક્ષ હાજર થયા અને રજૂઆત કરી કે તમામ લાભો સામાવાળાને અગાઉથી જ આપવામાં આવ્યા છે અને તારીખ ૧૭.૧૦.૧૯૮૮ ના સરકારી ઠરાવ (જી.આર.) મુજબ, જેમાં રજાના રોકડ રૂપાંતરણનો લાભ આપવા માટે કોઈ જોગવાઈ નથી, વર્તમાન સામાવાળાને સદર લાભો આપવામાં આવ્યા ન હતા. એવી પણ રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે સામાવાળાની તરફેણમાં કોઈ પૂર્વ-અસ્તિત્વ ધરાવતા અધિકારો નથી અને તેથી, વિદ્વાન લેબર કોર્ટને દાવા પર ન્યાયનિર્ણય આપવાની હકૂમત રહેશે નહીં, જેનો વર્તમાન અરજદાર દ્વારા વિવાદ કરવામાં આવ્યો છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે ગુજરાત સિવિલ સર્વિસીસ (લીવ) રૂલ્સ, ૨૦૦૨ ના નિયમ ૬૫ મુજબ, રજાઓનું રોકડ રૂપાંતરણ કાયમી કર્મચારીઓને આપી શકાય છે, જોકે, અરજદાર કાયમી કર્મચારી ન હોવાથી અને રોજમદાર હોવાથી, તેઓએ જે લાભનો દાવો કર્યો છે તેના માટે તેઓ હકદાર રહેશે નહીં. વિદ્વાન લેબર કોર્ટે, બંને પક્ષકારો દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોને ધ્યાનમાં લીધા પછી, સામાવાળાની તરફેણમાં અરજી મંજૂર કરી છે, જે આ કોર્ટ સમક્ષ પડકારનો વિષય છે.

૪. અરજદાર તરફથી વિદ્વાન વકીલ શ્રી ચૌહાણ અને સામાવાળા તરફથી વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી કામાણીને સાંભળવામાં આવ્યા.

૪.૧ વિદ્વાન વકીલ શ્રી ચૌહાણે રજૂઆત કરી છે કે કલમ ૩૩-સી(૨) હેઠળની કાર્યવાહી એ બજવણી કાર્યવાહીના સ્વરૂપમાં એક કાર્યવાહી છે, જેમાં વિદ્વાન લેબર કોર્ટ નોકરીદાતા પાસેથી કામદારને ચૂકવવાપાત્ર નાણાંની રકમની ગણતરી કરે છે. નાણાંનો અધિકાર જેની ગણતરી માંગવામાં આવી છે તે પૂર્વ-અસ્તિત્વ ધરાવતો અધિકાર હોવો જોઈએ અને અરજી દાખલ કરતા પહેલા તેનો ન્યાયનિર્ણય થયેલો હોવો જોઈએ. પૂર્વ ન્યાયનિર્ણયના અભાવે, વિદ્વાન લેબર કોર્ટે એવું ઠેરવવામાં ભૂલ કરી છે કે સામાવાળા રજાના રોકડ રૂપાંતરણના લાભ માટે હકદાર છે. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ચૌહાણ વધુમાં રજૂઆત કરે છે કે સરકારે તારીખ ૧૮.૦૪.૨૦૦૦ ના રોજ આદેશ પસાર કર્યો હતો અને તારીખ ૦૨.૧૨.૨૦૦૫ નો પરિપત્ર બહાર પાડ્યો હતો, જેમાં એવું નક્કી કરવામાં આવ્યું છે કે રોજમદારો રજાના રોકડ રૂપાંતરણ માટે હકદાર નથી. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ચૌહાણે રજૂઆત કરે છે કે વિદ્વાન લેબર કોર્ટે આંક-૧૦ હેઠળ અરજદારના સાક્ષી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલ એફિડેવિટની અવગણના કરી છે, જે સૂચવે છે કે સામાવાળા રોજમદાર હતા અને ૨૯૪ દિવસની રજાના રોકડ રૂપાંતરણનો દાવો કરવા માટે કોઈ પૂર્વ-અસ્તિત્વ ધરાવતો અધિકાર ન હતો અને સામાવાળાની

તરફેલામાં હુકમ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ચૌહાણ રજૂઆત કરે છે કે સામાવાળા રજાના રોકડ રૂપાંતરણના લાભ માટે હકદાર ન હોવાથી, વિદ્વાન લેબર કોર્ટ દ્વારા હુકમ કરવામાં આવ્યો છે તે મુજબ વ્યાજ સાથે ચુકવણી માટે કોઈ પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થતો નથી. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ચૌહાણે એવી પણ રજૂઆત કરી છે કે ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ડિસ્પ્યુટ્સ એક્ટ, ૧૯૪૭ ની કલમ ૩૩-સી(૨) હેઠળની અરજી મંજૂર કરીને, વિદ્વાન લેબર કોર્ટે પોતાની હકૂમતની મર્યાદા ઓળંગી છે અને તેથી, પસાર કરવામાં આવેલ વાદગ્રસ્ત હુકમમાં દખલની જરૂર છે અને અરજી મંજૂર કરવી જરૂરી છે.

૫. તેની સામે, વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી રીના કામાણી રજૂઆત કરે છે કે જરૂરી વર્ષોની સેવા પૂર્ણ થવા પર સામાવાળાને તારીખ ૧૭.૧૦.૧૯૮૮ ના સરકારી ઠરાવ (જી.આર.) નો લાભ આપવામાં આવ્યો હતો અને તેથી, સામાવાળા સત્તામંડળના કાયમી કર્મચારી હોવાના કારણે રજાના રોકડ રૂપાંતરણનો લાભ વર્તમાન સામાવાળાને આપવો જરૂરી છે. વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી કામાણી રજૂઆત કરે છે કે તારીખ ૦૨.૧૨.૨૦૦૫ નો સરકારી ઠરાવ, જેનો અરજદાર તરફથી વિદ્વાન વકીલ શ્રી ચૌહાણ દ્વારા આધાર લેવામાં આવ્યો હતો, તે પણ અગાઉના તારીખ ૧૭.૧૦.૧૯૮૮ ના સરકારી ઠરાવનું સ્થાન લેતો નથી જેના દ્વારા અમુક વર્ષોની સેવા પૂર્ણ થવા પર સામાવાળાને કાયમી કર્મચારી તરીકે ગણવામાં આવ્યા હતા. વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી કામાણી વધુમાં રજૂઆત કરે છે કે આંક-૧૦ હેઠળ તપાસવામાં આવેલ અરજદારના સાક્ષીના પુરાવા મુજબ, સામાવાળા

રજાના રોકડ રૂપાંતરણના લાભ માટે હકદાર છે કારણ કે સાક્ષીઓ દ્વારા તે સ્વીકારવામાં આવ્યું છે. વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી કામાણી રજૂઆત કરે છે કે સર્વિસ બુક પણ માર્ક-૮/૬ તરીકે રજૂ કરવામાં આવી છે, જેમાં ૩૦૦ દિવસની રજાઓ જમા કરવા અંગેની નોંધ કરવામાં આવી છે. વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી કામાણી રજૂઆત કરે છે કે આ કોર્ટની ખંડપીઠે લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૧૬૫૩/૨૦૧૭ માં આપેલા ચુકાદામાં ઠેરવેલ છે કે ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ડિસ્પ્યુટ્સ એક્ટ, ૧૯૪૭ ની કલમ ૩૩-સી(૨) હેઠળ રજાના રોકડ રૂપાંતરણ અને વ્યાજના દાવા માટે દાખલ કરવામાં આવેલ રિકવરી એપ્લિકેશનો ટકી શકે તેવી છે અને તેથી, વાદગ્રસ્ત ચુકાદામાં કોઈ દખલગીરીની જરૂર નથી અને અરજી નામંજૂર કરવી જરૂરી છે.

૬. સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલો દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતોને ધ્યાનમાં લેતા, રેકૉર્ડ પરથી એવું ફલિત થાય છે કે સામાવાળા ૧૯૯૮ થી ઓપરેટર તરીકે ફરજ બજાવતા હતા અને ૩૦.૦૬.૨૦૧૫ ના રોજ વયનિવૃત્તિની ઉંમરે પહોંચવા પર નિવૃત્ત થયા હતા. શરૂઆતમાં, તેમને રૂ. ૯૫૦-૧૫૦૦/- ના પે-સ્કેલમાં મૂકવામાં આવ્યા હતા અને ત્યારબાદ તેમાં સુધારો કરવામાં આવ્યો હતો અને નિવૃત્તિ સમયે, તેઓ રૂ. ૨૪,૨૮૦/- નો પગાર મેળવી રહ્યા હતા, તેમને તારીખ ૧૭.૧૦.૧૯૮૮ ના સરકારી ઠરાવ (જી.આર.) નો લાભ આપવામાં આવ્યો હતો અને વર્તમાન સામાવાળાને તમામ નિવૃત્તિ લાભો ચૂકવવામાં આવ્યા હતા. સર્વિસ બુકમાં નોંધ્યા મુજબ ૩૦૦ દિવસની રજાના

રોકડ રૂપાંતરણની ચુકવણીના સંબંધમાં દાવો કરવામાં આવ્યો હતો, જે મંજૂર કરવામાં આવ્યો ન હતો અને તેથી, વિદ્વાન લેબર કોર્ટ સમક્ષ ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ડિસ્પ્યુટ્સ એક્ટ, ૧૯૪૭ ની કલમ ૩૩-સી(૨) હેઠળ અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી. લાભો ન આપવા માટે વર્તમાન અરજદાર દ્વારા મુખ્યત્વે જે કારણો રજૂ કરવામાં આવ્યા છે તે એ છે કે સામાવાળાને તારીખ ૧૭.૧૦.૧૯૮૮ ના સરકારી ઠરાવનો લાભ આપીને કાયમી કરવામાં આવ્યા હતા જેમાં રજાના રોકડ રૂપાંતરણના લાભોની ચુકવણી અંગે કોઈ સ્પષ્ટતા નથી. સામાવાળા દાવા માટે હકદાર ન હોવા અંગેનું બીજું કારણ એ જણાવવામાં આવ્યું છે કે ઉભા કરવામાં આવેલા દાવા પર અગાઉ કોઈ ન્યાયનિર્ણય કરવામાં આવ્યો ન હતો અને તેથી, વર્તમાન સામાવાળાની તરફેણમાં કોઈ પૂર્વ-અસ્તિત્વ ધરાવતો અધિકાર ઊભો થતો નથી. જ્યાં સુધી તારીખ ૧૭.૧૦.૧૯૮૮ ના સરકારી ઠરાવનો લાભ આપીને જેમની સેવાઓ કાયમી કરવામાં આવી હતી તેવા રોજમદારને રજાના રોકડ રૂપાંતરણની બિન-હકદારી અંગેના પ્રથમ વાંધાનો સંબંધ છે, સદર મુદ્દો આ કોર્ટ દ્વારા અગાઉથી જ સ્પેશ્યલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૯૯૧૩/૨૦૧૯ માં તારીખ ૨૬.૧૧.૨૦૧૯ ના હુકમમાં નક્કી કરવામાં આવ્યો છે, જે આ કોર્ટની સમક્ષ બેંચ દ્વારા કરવામાં આવેલા ફકરા નં. ૪ થી ૬ માંના સંબંધિત અવલોકનો નીચે મુજબ છે;

"૪. પક્ષકારો તરફથી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલો સંમત છે કે આ અરજીમાં સામેલ વિવાદ આ કોર્ટના બાબુભાઈ અંબાલાલભાઈ

પટેલ વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત (સ્પેશ્યલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૬૩૯૬/૨૦૧૮, તારીખ ૧૭.૧.૨૦૧૯) ના ચુકાદા દ્વારા આવરી લેવામાં આવ્યો છે.

પ. બાબુભાઈ અંબાલાલભાઈ પટેલ (ઉપરોક્ત) માં, આ કોર્ટે ચિમનસિંહ નથુસિંહ સોલંકી વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત (સ્પેશ્યલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૨૧૪૭૩/૨૦૧૬, તારીખ ૨૭.૧૨.૨૦૧૭) પર આધાર રાખ્યો હતો. ચિમનસિંહ નથુસિંહ સોલંકી (ઉપરોક્ત) માં, નીચે મુજબનું અવલોકન કરવામાં આવ્યું હતું જે આ હુકમનું કારણ બને છે,

"પ. જ્યાં સુધી પ્રથમ દાદનો સંબંધ છે, વિદ્વાન વકીલ જોરુભાઈ જીજીભાઈ ડાભી વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત માં સ્પેશ્યલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૯૪૮૪/૨૦૧૩ ના તારીખ ૨૧ ઓગસ્ટ, ૨૦૧૫ ના રોજ અપાયેલા ચુકાદા પર સફળતાપૂર્વક આધાર રાખી શક્યા છે જેમાં અરજદાર નિવૃત્ત કર્મચારી હતા જેમની ફરિયાદ તેમની નિવૃત્તિ પર રજાના રોકડ રૂપાંતરણની ચુકવણી ન કરવા વિશે હતી. આ કોર્ટે સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત વિરુદ્ધ મહેન્દ્રકુમાર ભગવાનદાસ [૨૦૧૧ (૨) GLR ૧૯૦] ના ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો

હતો જે નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટ સુધી કાયમ રાખવામાં આવ્યો હતો, અને અરજદારની તરફેણમાં ઠેરવ્યું હતું કે અરજદાર રજાના રોકડ રૂપાંતરણ માટે હકદાર હતા જે લાભ રાજ્ય સરકારના તારીખ ૧૭ ઓક્ટોબર, ૧૯૮૮ ના ઠરાવમાંથી ઉદ્ભવેલો હોવાનું ઠરાવવામાં આવ્યું હતું.

૫.૧ જોરુભાઈ જીજીભાઈ ડાભી (ઉપરોક્ત) માં નીચે મુજબ ઠરાવવામાં આવ્યું હતું,

૯. સામાવાળા નં. ૧ માટે વિદ્વાન વકીલ શ્રી મુનશા એ વાતનો ઇનકાર કરતા નથી કે સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત અને અન્ય વિરુદ્ધ મહેન્દ્રકુમાર ભગવાનદાસ અને અન્ય (ઉપરોક્ત) નો કેસ નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટના હસ્તે નિષ્કર્ષ પર પહોંચ્યો છે, જ્યારે લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૩૨૫/૨૦૧૩ નો નિર્ણય ધ્યાન આકર્ષિત કરી રહ્યો છે, કારણ કે તે જ નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટ સમક્ષ પડકારવામાં આવ્યો છે. તેથી, તેમણે મેટરને ગુણદોષ પર ન નક્કી કરવા વિનંતી કરી છે.

૧૦. આમ બંને પક્ષો માટે વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા પછી અને ઘટનાક્રમ તેમજ તારીખ ૧૭.૧૦.૧૯૮૮ ના સરકારી ઠરાવ અને

નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટ અને લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ બેંચના ચુકાદાઓને ધ્યાનમાં લીધા પછી, આ કોર્ટનો મત છે કે અરજદારો સામાવાળા સત્તામંડળના કાયમી કર્મચારી હોવાના કારણે રજાના રોકડ રૂપાંતરણના લાભ માટે હકદાર છે. આ કોર્ટે કાયમી કર્મચારીઓની હકદારીનું અર્થઘટન કર્યું છે, જેઓ સદર સરકારી ઠરાવ તારીખ ૧૭.૧૦.૧૯૮૮ ના આધારે કાયમી થયા છે. અરજદાર દ્વારા જે ચુકાદા પર આધાર રાખવાની માંગ કરવામાં આવી છે તેમાં રજાના રોકડ રૂપાંતરણના લાભો નીચે મુજબ આપવામાં આવ્યા છે:—

૫. અગાઉ નોંધ્યું છે તેમ, ત્યારપછીનો સરકારી ઠરાવ તારીખ ૧૮.૭.૧૯૯૪ સ્પષ્ટપણે સરકારી ઠરાવ તારીખ ૩.૧૧.૧૯૯૦ માં આપેલી સૂચનાઓનું સ્થાન લે છે પરંતુ મૂળ સરકારી ઠરાવ તારીખ ૧૭.૧૦.૧૯૮૮ નું સ્થાન લેતો નથી. એ પણ સ્વીકૃત સ્થિતિ છે કે કાયમી સેવાના મોટાભાગના નોંધપાત્ર લાભો જી.આર. તારીખ ૧૭.૧૦.૧૯૮૮ ની શરતો મુજબ સંબંધિત કર્મચારીઓને પહેલેથી જ આપવામાં આવ્યા છે. આવા સંજોગોમાં, એવી દલીલ કરવામાં આવી હતી કે સંબંધિત કર્મચારીઓને કાયમી ગણવા માટેના નામકરણની સરકાર દ્વારા સ્પષ્ટતા કરવામાં આવી હતી, અને તેથી, કેટલાક લાભોનો ઇનકાર વાજબી અને યોગ્ય હતો. જોકે, મોટાભાગના કર્મચારીઓને જી.આર. તારીખ ૧૭.૧૦.૧૯૮૮ ની

શરતો મુજબ મોટાભાગના લાભો આપવા માટે અને બાકીના કેટલાક લાભોના ઇનકાર માટે કોઈ તર્ક અથવા વાજબી આધાર સ્થાપિત કરી શકાયો નથી. એકવાર સંબંધિત કર્મચારીઓને, હકીકતમાં, જી.આર. તારીખ ૧૭.૧૦.૧૯૮૮ ની શરતો મુજબ તમામ હેતુઓ માટે કાયમી કર્મચારીઓ તરીકે ગણવામાં આવ્યા પછી, આવા કર્મચારીઓના એક વર્ગ માટે કોઈપણ ભેદભાવ અથવા લાભોનો ઇનકાર, જેમને ત્યારબાદ જી.આર. તારીખ ૧૮.૭.૧૯૯૪ દ્વારા ફરીથી રોજમદાર તરીકે બ્રાન્ડ કરવામાં આવ્યા હતા, તેને તાર્કિક રીતે સમજાવી શકાતો નથી અને બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૪ અને ૧૬ ના ચહેરા પર તેને સાંખી શકાય નહીં. કે રાજ્ય સરકાર ત્યારબાદના સરકારી ઠરાવ દ્વારા સંબંધિત કર્મચારીઓને પ્રદાન કરેલા અધિકારો અને અગાઉથી જ આપવામાં આવેલા લાભો કાયદેસર રીતે પાછા ખેંચી શકતી નથી, જે અગાઉની સૂચનાઓને સ્પષ્ટપણે સુપરસીડ કરે છે અને અગાઉના જી.આર. તારીખ ૧૭.૧૦.૧૯૮૮ ને નહીં જેના દ્વારા કર્મચારીઓને લાભો આપવામાં આવ્યા હતા. તે વાહિયાત અને પાયાવિહોણું પણ લાગે છે કે ૧૫ વર્ષ સુધી દૈનિક વેતન પર કાર્યરત કર્મચારીને જી.આર. તારીખ ૧૭.૧૦.૧૯૮૮ હેઠળ કાયમી કરવામાં આવે પરંતુ ત્યારબાદ તેને ફરીથી બ્રાન્ડ કરવામાં આવે અને રોજમદાર તરીકે ગણવામાં આવે. વિદ્વાન એજીપીની રજૂઆત કે આવા

કર્મચારીઓએ ત્યારપછીના જી.આર. તારીખ ૧૮.૭.૧૯૯૪ ની શરતો મુજબ મર્યાદિત લાભો સાથે દૈનિક વેતન કર્મચારી તરીકે ચાલુ રહેવું પડ્યું હતું અને તેઓ કાયમી દૈનિક વેતન કર્મચારીઓ હતા, તે વિરોધાભાસી છે અને તેને કોઈ કાનૂની જોગવાઈ અથવા પૂર્વ-ઉદાહરણનું સમર્થન નથી. તેથી, નીચે કરવામાં આવેલી સ્પષ્ટતા સિવાય વાદગ્રસ્ત સામાન્ય ચુકાદામાં દખલ કરવાનું કોઈ કારણ નથી.

૬. લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૯૬૦, ૯૬૧, ૯૬૪ અને ૯૬૫/૨૦૦૧ આ કોર્ટના વિદ્વાન સિંગલ જજના તારીખ ૬.૪.૨૦૦૦ ના સામાન્ય મૌખિક ચુકાદાથી પ્રાધાન્ય આપવામાં આવી છે, અન્ય બાબતોની સાથે, સ્પેશ્યલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૨૮, ૬૪, ૬૭ અને ૬૮, ૧૯૮૮ માં જેના દ્વારા અહીંના અપીલકર્તાઓ હેઠળ કામ કરતા મૂળ અરજદારોને નીચેની શરતોમાં લાભો આપવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો:

૧૧.....અગાઉના કેસમાં તારીખ ૨૩/૧૦/૧૯૯૯ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલ હુકમ મુજબ, સામાવાળાઓને નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે તેઓ નિયમિત

કર્મચારીઓના તમામ લાભો અરજદારને આપે, જેમને ૧૦ વર્ષથી વધુની સેવા માટે નિયમિત પગાર ધોરણમાં કાયમી કર્મચારીઓ બનાવવામાં આવ્યા છે. અન્ય કર્મચારીઓ સાથે તેમની સાથે ભેદભાવ થવો જોઈએ નહીં. ઉપરોક્ત અવલોકનો અને નિર્દેશ સાથે તમામ અરજીઓ મંજૂર કરવામાં આવે છે અને તદનુસાર નિકાલ કરવામાં આવે છે.....

૧૧. પરિણામે, અરજી મંજૂર કરવામાં આવે છે. આ ચુકાદાની નકલ મળ્યાની તારીખથી છ સપ્તાહની અંદર અરજદારોને રજાના રોકડ રૂપાંતરણના લાભો ચૂકવવામાં આવશે. જો ચૂકવવામાં ન આવે, તો મંજૂર કરાયેલી રકમ પર ૬% ના દરે વ્યાજ ગણવામાં આવશે. અરજી ઉપરોક્ત હદ સુધી મંજૂર કરવામાં આવે છે. તદનુસાર રૂલ સંપૂર્ણ કરવામાં આવે છે.

૫.૨ ઉપરોક્ત નિર્ણયની પુષ્ટિ રૂઢ જુલાઈ, ૨૦૧૬ ના રોજ લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૪૫૭/૨૦૧૬ માં કરવામાં આવી હતી. ડિવિઝન બેંચે મહેન્દ્રકુમાર ભગવાનદાસ (ઉપરોક્ત) ના ફક્ત ૫, ૬ અને ૮ માંના અવલોકનોનો પણ સંદર્ભ લીધો અને નીચે મુજબ અવલોકન કર્યું.

૭. મહેન્દ્રકુમાર ભગવાનદાસ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં આ કોર્ટની ડિવિઝન બેંચ સમક્ષનો મુદ્દો સમાન હતો. ત્યાં પણ એ હકીકત વિશે કોઈ વિવાદ ન હતો કે જે સંબંધિત અરજદારો રોજમદાર કર્મચારીઓ તરીકે સેવામાં પ્રવેશ્યા હતા તેઓને સરકારી ઠરાવ તારીખ ૧૭.૧૦.૧૯૮૮ હેઠળ તેમની સેવામાં નિયમિત કરવામાં આવ્યા હતા અને નિયમિત સરકારી કર્મચારીઓને ઉપલબ્ધ સદર સરકારી ઠરાવ હેઠળના મોટાભાગના લાભો સંબંધિત અરજદારોને આપવામાં આવ્યા હતા. જોકે, સદર અરજીઓનો એ આધાર પર વિરોધ કરવામાં આવ્યો હતો કે સદર અરજદારો રોજમદાર કર્મચારીઓ હતા અને સરકારના કાયમી કર્મચારીને મળેલા લાભો તેમને આપી શકાય નહીં. સદર કેસમાં, વિદ્વાન સિંગલ જજે, સરકારી ઠરાવો ધ્યાનમાં લીધા પછી, એવો મત વ્યક્ત કર્યો હતો કે સદર અરજદારો સામાવાળાના નિયમિત કાયમી કર્મચારીઓ હતા અને સંબંધિત સામાવાળાઓના કાયમી કમ ચારીઓના તમામ લાભો માટે હકદાર હતા. વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા એ નિર્દેશ સાથે અરજીઓ મંજૂર કરવામાં આવી હતી કે તમામ સંબંધિત કામદારોને અન્ય નિયમિત કર્મચારીઓની સમાન

કાયમી કર્મચારીઓ તરીકે ગણવામાં આવે અને તેમને તે મુજબના તમામ લાભો આપવામાં આવે.

પ.૩ સદર લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૪૫૭/૨૦૧૬ માં ડિવિઝન બેંચે લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૧૩૧૦/૨૦૧૫ માં ૩૦ ઓક્ટોબર, ૨૦૧૫ ના રોજ આપવામાં આવેલ અન્ય ડિવિઝન બેંચના ચુકાદાનો પણ સંદર્ભ લીધો અને જોરુભાઈ જીજીભાઈ ડાભી (ઉપરોક્ત) ની પુષ્ટિ કરી અને અંતે નીચે મુજબ જણાવ્યું.

૧૦. આમ, અમારો એવો મત છે કે વર્તમાન કેસ પણ આ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા ઉપરોક્ત બે નિર્ણયો દ્વારા સંપૂર્ણ રીતે આવરી લેવામાં આવ્યો છે. વિદ્વાન સિંગલ જજે, તેથી, મહેન્દ્રકુમાર ભગવાનદાસ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં આપવામાં આવેલા ડિવિઝન બેંચના નિર્ણય પર આધાર રાખતી વખતે કોઈ ભૂલ કરી નથી. અમે વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા નોંધવામાં આવેલા કારણો સાથે પણ સંમત છીએ."

પ.૧ બાબુભાઈ અંબાલાલભાઈ પટેલ (ઉપરોક્ત) ના નિર્ણય પર ગણપતજી નેનાજી ઠાકોર વિરુદ્ધ સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત સ્પેશલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૮૪૯૮/૨૦૧૯ માં કોર્ટ દ્વારા આધાર

રાખવામાં આવ્યો હતો જેનો ૩.૫.૨૦૧૯ ના રોજ નિર્ણય કરવામાં આવ્યો હતો. ગણપતજી નેનાજી ઠાકોર (ઉપરોક્ત) ના નિર્ણય સામે, લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૧૬૧૪/૨૦૧૯ દાખલ કરવામાં આવી હતી.

૫.૨ ડિવિઝન બેંચે અરજદાર માટે ન્યાયનિર્ણય કરાયેલ ૩૦૦ દિવસની રજાની હકદારીમાં દખલ કરી ન હતી. જોકે, અપીલકર્તા સત્તામંડળોને નીચે મુજબ અવલોકન કરીને અને હુકમમાં સુધારો કરીને ૩૦૦ દિવસની સ્વીકૃતિ વિશે ચકાસણી કરવાની સ્વતંત્રતા આપવામાં આવી હતી:—

"૬. આમ વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા મંજૂર કરાયેલી હકદારીમાં દખલ કર્યા વિના, અમે આ અપીલનો મર્યાદિત સુધારા સાથે નિકાલ કરીએ છીએ કે ચુકવણી કરતા પહેલા, અપીલકર્તાઓ રિવાજ મુજબના અરજદારો (સામાવાળા ૧ અને ૨) ની સેવાની કુલ લંબાઈને ધ્યાનમાં રાખીને વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા આપવામાં આવેલા નિર્દેશ મુજબ રજાના રોકડ રૂપાંતરણમાં રૂપાંતરણ માટે ૩૦૦ દિવસની સ્વીકૃતિ વિશે ચકાસણી કરશે."

૬. ઉદ્ભવતી કાયદાની ઉપરોક્ત સ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને, વર્તમાન અરજી મંજૂર કરવા પાત્ર છે. સામાવાળાઓને નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે તેઓ અરજદારોને તેમની નિવૃત્તિ પર ૩૦૦ દિવસની રજાના રોકડ રૂપાંતરણનો લાભ આપે. જોકે, ઉપર ટાંકવામાં આવેલા ફકરા-૬ મુજબ ડિવિઝન બેંચ દ્વારા સ્પષ્ટતા કર્યા મુજબ રજાના રોકડ રૂપાંતરણમાં રૂપાંતર માટે ૩૦૦ દિવસની સ્વીકૃતિ વિશે ચકાસણી કરવા માટે સત્તામંડળોને ખુલ્લું રહેશે. ઉપરોક્ત કવાયત હાથ ધર્યા પછી, અરજદારો ૩૦૦ દિવસની રજા માટે હકદાર જણાવા પર, આ હુકમની નકલ મળ્યાની તારીખથી ૮ અઠવાડિયાની અંદર અરજદારોને લાભ ચૂકવવામાં આવશે."

૬.૧ ઉપરોક્ત હુકમને ડિવિઝન બેંચ સમક્ષ પડકારવામાં આવ્યો હતો, જેમાં ડિવિઝન બેંચે તારીખ ૦૬.૦૮.૨૦૨૦ ના હુકમ દ્વારા નોકરીદાતા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી અપીલ ફગાવી દીધી છે. તેને પિટિશન(ઓ) ફોર સ્પેશ્યલ લીવ ટુ અપીલ નં. ૭૨૨૯/૨૦૨૦ દાખલ કરીને નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટ સમક્ષ વધુ આગળ લઈ જવામાં આવ્યો હતો, જેમાં પણ નામદાર સુપ્રિમ કોર્ટે તારીખ ૦૧.૦૯.૨૦૨૨ ના હુકમ દ્વારા નીચે મુજબના અવલોકનો કરીને નોકરીદાતા દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી એસએલપી ફગાવી દીધી છે;

"વિલંબ માફ કરવામાં આવે છે.

ઠરાવ નં. ડબલ્યુ.સી.ઈ.-૧૫૮૮-(૫)/(૨)/G.૨ તારીખ ૧૭-૧૦-૧૯૮૮ ને ધ્યાનમાં રાખીને, સામાવાળા કર્મચારીઓ નિવૃત્તિ લાભો, ગ્રેયુઇટી, પ્રોવિડન્ટ ફંડ વગેરે માટે હકદાર છે. વધુમાં, તેઓ વાર્ષિક બે વૈકલ્પિક રજાઓ કુલ ૧૪ પરચુરણ રજાઓ, ૩૦ દિવસની અર્જિત રજાઓ અને ૨૦ દિવસની અર્ધ પગારની રજાઓ તેમજ રવિવારની રજા અને રાષ્ટ્રીય તહેવારો/પ્રસંગો દરમિયાન રજા માટે હકદાર છે.

ઉપરોક્ત સ્થિતિને ધ્યાનમાં રાખીને, અમને કર્મચારીઓની નિવૃત્તિ પર રજાના રોકડ રૂપાંતરણની ચુકવણી કરવા માટે હાઇકોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા નિર્દેશોમાં દખલ કરવા માટે કોઈ સારા કારણો જણાતા નથી, કારણ કે તે વણવપરાયેલી અર્જિત રજાઓના રોકડ રૂપાંતરણને સંબંધિત છે. ચુકવણી પણ નિવૃત્તિ લાભોના સ્વરૂપમાં છે.

જોકે, એવી સ્પષ્ટતા કરવામાં આવે છે કે ઉપરોક્ત નિર્દેશોને સામાવાળાઓને કાયમી અથવા નિયમિત કર્મચારીઓનો દરજ્જો આપતા ગણવામાં આવશે નહીં.

ઉપરોક્ત બાબતની નોંધ લેતા, સ્પેશ્યલ લીવ પિટિશનો કાઢી નાખવામાં આવે છે.

પડતર અરજી(ઓ), જો કોઈ હોય તો, તેનો નિકાલ કરવામાં આવે છે."

૬.૨ ઉપરોક્ત બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, આ કોર્ટનો એવો મત છે કે રોજમદારોને રજાના રોકડ રૂપાંતરણના લાભની હકદારી સંબંધિત મુદ્દો હવે રેસ-ઇન્ટિગ્રા રહ્યો નથી અને તેથી, તે મુદ્દા પર વધુ ચર્ચાની જરૂર નથી.

૬.૩ બીજું કારણ જેના પર અરજી દાખલ કરવામાં આવી છે એટલે કે ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ડિસ્પ્યુટ્સ એક્ટ, ૧૯૪૭ ની કલમ ૩૩-સી(૨) હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી અરજી પર સુનાવણી કરવાની વિદ્વાન લેબર કોર્ટની હકૂમત અંગે, આ મુદ્દો પણ આ કોર્ટની ડિવિઝન બેંચ દ્વારા એલ.પી.એ. નં. ૧૬૫૩/૨૦૧૭ માં તારીખ

૩૦.૦૭.૨૦૧૯ ના ચુકાદામાં નક્કી કરવામાં આવ્યો છે જેમાં ફરિયાદી જ માં નીચે મુજબના અવલોકનો કરવામાં આવ્યા છે:

"૪. સંબંધિત પક્ષકારો તરફથી ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા પછી, વર્તમાન અપીલોને ધ્યાનમાં લેવા માટે અમે વલણ ધરાવતા નથી કારણ કે વર્તમાન અપીલોમાં સામેલ મુદ્દો આ કોર્ટ દ્વારા લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૫૫૮/૨૦૧૮ માં તારીખ ૦૭.૦૫.૨૦૧૮ ના હુકમ દ્વારા અગાઉથી જ સાંભળવામાં આવ્યો છે અને નક્કી કરવામાં આવ્યો છે. સદર હુકમનો ફરિયાદી નં. ૩ નીચે મુજબ છે:

"૩. અમે લેબર કોર્ટ તેમજ વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ હુકમ અને કામદારના કેસમાં લાગુ પડતો તારીખ ૨.૧૨.૨૦૧૫ નો પરિપત્ર ચકાસ્યો છે. આઈ.ડી. એક્ટ, ૧૯૪૭ ની કલમ ૩૩ (સી) (૨) હેઠળ રજાના રોકડ રૂપાંતરણ અને વ્યાજ વગેરેના દાવા માટે દાખલ કરવામાં આવેલી અરજીમાં નોકરીદાતા દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલા વાંધાઓ અને દાખલ કરવામાં આવેલ જવાબ, અને ૧૭.૧૦.૧૯૮૮ ના ઠરાવ સહિતના અન્ય ઠરાવો, અમને

જણાય છે કે તે નિર્ધિવાદ છે કે ૧૭.૧૦.૧૯૮૮ ના જી.આર. માં દર્શાવ્યા મુજબ એટલે કે ૧.૧૦.૧૯૮૮ થી અમલમાં આવતા ૧૫, ૨૦ અને ૨૫ વર્ષની સેવાની વર્ષો પૂર્ણ કરવા પર આવા રોજમદાર/કામદાર નિયમિત અને કાયમી કર્મચારીને મળવાપાત્ર વિવિધ લાભો માટે હકદાર છે. ડીસીઆરજી અને પેન્શન પણ આવા કર્મચારીઓને ઉપલબ્ધ છે. અમને એવું કોઈ કારણ જણાતું નથી કે આવા કામદાર અન્ય કર્મચારીઓને ઉપલબ્ધ રજાના રોકડ રૂપાંતરણ માટે હકદાર ન હોવા જોઈએ અને તદનુસાર, અમને વિદ્વાન સિંગલ જજ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ વાદગ્રસ્ત હુકમમાં દખલ કરવાનું કોઈ કારણ જણાતું નથી."

૬.૪ ઉપરોક્ત ચુકાદાઓને ધ્યાનમાં લેતા, આ કોર્ટનો એવો મત છે કે માત્ર નોકરીદાતા દ્વારા અધિકારનો ઇનકાર કરવો એ વિદ્વાન લેબર કોર્ટ સમક્ષ ઇન્ડસ્ટ્રિયલ ડિસ્પ્યુટ્સ એક્ટ, ૧૯૪૭ ની કલમ ૩૩-સી(૨) હેઠળ કરવામાં આવેલા દાવાને નકારવા માટે પૂરતો નથી અને તે વિદ્વાન લેબર કોર્ટની હકૂમત છીનવી લેશે નહીં. વિદ્વાન લેબર કોર્ટની હકૂમત સ્વીકૃત દાવા પૂરતી સીમિત નથી અને અસ્તિત્વ ધરાવતા અધિકારોનો અર્થ માત્ર સ્વીકૃત અધિકારો એવો થતો નથી, તેનો અર્થ માત્ર એટલો જ થાય છે કે દાવો કરવાનો અધિકાર અસ્તિત્વમાં છે અને તે કામદારમાં નિહિત છે. તારીખ ૦૨.૧૨.૨૦૦૫ ના

સરકારી ઠરાવના આદેશ પર જે આધાર રાખવામાં આવ્યો હતો, તેની ચકાસણી કરતાં, આ કોર્ટનો એવો મત છે કે તારીખ ૧૭.૧૦.૧૯૮૮ નો જી.આર. ઉપરોક્ત સરકારી ઠરાવ દ્વારા રદબાતલ થયો નથી અને તેથી, તે લાઇન પર પણ અરજી ગ્રાહ્ય રાખવાની જરૂર નથી. આથી, આ વર્તમાન અરજી નામંજૂર કરવામાં આવે છે અને વિદ્વાન લેબર કોર્ટ દ્વારા તારીખ ૦૯.૦૧.૨૦૨૦ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલ એવોર્ડ આથી કાયમ રાખવામાં આવે છે.

૭. અરજદાર દ્વારા આ કોર્ટની રજિસ્ટ્રીમાં જમા કરવામાં આવેલ રકમ ૩૦ દિવસની અપીલની મુદત પૂર્ણ થવા પર, યોગ્ય ચકાસણી કર્યા પછી, સામાવાળાની તરફેણમાં ચૂકવવામાં આવશે. જ્યાં સુધી વ્યાજના ભાગનો સંબંધ છે, સામાવાળાની તરફેણમાં યોગ્ય અરજી દાખલ કરીને યોગ્ય ફોરમ સમક્ષ જવા માટે સ્વતંત્રતા અનામત રાખવામાં આવી છે.

૮. પરિણામે, આ અરજી નામંજૂર કરવામાં આવે છે. રૂલ ડિસ્ચાર્જ કરવામાં આવે છે.

(એમ. કે. ઠક્કર, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: *The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.*